

EIROPAS PADOME

Eiropas līgumi
ETS Nr.120

**EIROPAS KONVENCIJA PAR SKATĪTĀJU PĀRKĀPUMIEM UN
RUPJU UZVEDĪBU SPORTA PASĀKUMOS,
ĪPAŠI FUTBOLA SACENSĪBU LAIKĀ (1)**

Strasbūra, 1985. gada 19. augusts

*European Convention on Spectator Violence and Misbehaviour at Sports Events
and in Particular at Football Matches*

Eiropas Padomes dalībvalstis un citas Eiropas kultūras konvencijas dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Konvenciju:

nemot vērā, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku tās locekļu vienotību;

norūpējušās par skatītāju pārkāpumiem un rupju uzvedību sporta pasākumu, īpaši futbola sacensību laikā, un iespējamām sekām;

apzinoties, ka šī problēma varētu apdraudēt principus, ko noteikusi Eiropas Padomes Ministru komitejas rezolūcija (76)41, kas pazīstama kā "Eiropas sporta harta par sportu visiem";

uzsverot sporta nozīmīgo lomu starptautiskas sapratnes veicināšanā, kur īpaši nopelni pasākumu norises biežuma dēļ ir futbola sacensībām starp Eiropas valstu nacionālajām un klubu komandām;

nemot vērā to, ka gan valsts varas iestādēm, gan patstāvīgajām sporta organizācijām katrai ir sava, bet - tai pašā laikā - kopīga atbildība skatītāju pārkāpumu un rupjas uzvedības novēršanai; paturot prātā faktu, ka sporta organizācijas ir atbildīgas arī par drošības jautājumiem un ka tām plašākā nozīmē jānodrošina atbilstoša kārtība savos organizētajos pasākumos, pie tam atzīstot, ka šīm varas iestādēm un organizācijām jāstrādā kopā visos attiecīgajos līmeņos šī mērķa īstenošanai;

uzskatot, ka vardarbīgi pārkāpumi ir mūsu laika sociāla parādība ar plašām atskaņām, kuru pirmsākumi meklējami lielākoties ārpus sporta, un ka sports bieži vien ir vieta šo pārkāpumu izpausmēm;

apņēmušās uzsākt vienotu darbību, lai novērstu un kontrolētu problēmu, kas saistīta ar skatītāju pārkāpumiem un rupju uzvedību sporta pasākumos;

ir vienojušās par sekojošo:

1. pants - Konvencijas mērķis

1. Puses savu konstitucionālo pilnvaru ietvaros apņemas veikt nepieciešamos pasākumus šīs Konvencijas noteikumu nodrošināšanai, lai novērstu un kontrolētu skatītāju pārkāpumus un rupju uzvedību futbola pasākumu laikā.

2. Pusēm jāpielieto šīs Konvencijas noteikumi citiem sporta veidiem un sporta pasākumiem, kuros paredzami skatītāju pārkāpumi un rupja uzvedība, atbilstoši šādu sporta veidu un sporta pasākumu specifiskajām prasībām.

2. pants - Vietējā sadarbība

Pusēm jākoordinē valdības departamentu un citu valsts aģentūru politika un darbība, lai novērstu skatītāju pārkāpumus un rupjas uzvedības iespējamību, nepieciešamības gadījumā veidojot attiecīgas institūcijas šo pasākumu koordinēšanai.

3. pants - Pasākumi

1. Puses apņemas nodrošināt noteiktu pasākumu plāna izstrādi un izpildi, lai novērstu un kontrolētu skatītāju pārkāpumus un rupju uzvedību, ietverot tajā sekojošo:

a. nodrošināt to, ka tiktu izmantoti valsts kārtības nodrošināšanai paredzētie resursi pārkāpumu un rupjas uzvedības izpausmju novēršanai gan stadiona un tā tuvākās apkaimes robežās, gan tranzīta ejās, ko izmanto skatītāji;

b. veicināt ciešu sadarbību un informācijas apmaiņu starp policijas dienestiem dažādās pasākuma norises vietās vai arī vietās, kuras varētu tikt izmantotas;

c. piemērot esošos vai, ja nepieciešams, pieņemt jaunus likumdošanas aktus, kas nodrošinātu atbilstoša soda vai administratīvu lēmumu noteikšanu tiem, kas atzīti par vainīgiem pārkāpumos, kas saistīti ar skatītāju vardarbību vai rupju uzvedību.

2. Puses apņemas rosināt sporta līdzjutēju klubu atbildību un to nopietnu darbību, kā arī personu izvirzīšanu no savu biedru vidus, lai palīdzētu pārraudzīt un informēt skatītājus sacensību laikā un pievienotos komandu atbalstītājiem, dodoties uz attālām sacensību vietām.

3. Pusēm sadarbībā ar klubiem, organizētajiem sporta līdzjutējiem un ceļojuma aģentūrām tiktāl, cik tas juridiski iespējams, jāveicina ceļojumu organizēšanas koordinēšana no mītnes vietas tā, lai iespējamajos nemieru cēlājus atturētu no sacensību apmeklēšanas.

4. Nepieciešamības gadījumā, pieņemot attiecīgus likumdošanas aktus, kas paredzētu sankciju pielietošanu par pārkāpumiem vai arī pielietojot jebkurus citus līdzekļus, Pusēm jācenšas nodrošināt to, ka vietās, kur sagaidāmi skatītāju pārkāpumi un rupjas uzvedības izpausmes, sporta organizācijas un klubi kopā ar stadionu īpašniekiem un valsts varas iestādēm - saskaņā ar vietējā likumdošanā noteiktajām to kompetencēm - veiktu tādas praktiskus pasākumus stadionā un tā robežās skatītāju pārkāpumu un rupjas uzvedības gadījumu novēršanai un kontrolēšanai, kā:

- a. panākt, ka stadiona konstrukcijas un tajās izmantotie materiāli nodrošinātu skatītāju drošību, neizraisītu viņu gatavību rupjas uzvedības izprovocēšanai, atļautu efektīvu pūļa kontroli, paredzētu atbilstošas barjeras vai nožogojumu un nodrošinātu iespējas drošības un policijas spēku operatīvai darbībai;
- b. iespējami efektīvi norobežot konkurējošo komandu līdzjutēju grupas vienu no otras, iedalot viesu līdzjutēju grupām, kad to līdzdalība pasākumā ir pieļaujama, vietas atsevišķās tribīnēs;
- c. nodrošināt šo norobežojumu, stingri kontrolējot biļešu pārdošanu, un veikt īpašus aizsardzības pasākumus laika periodā tieši pirms sacensību norises;
- d. nepieļaut vai aizliegt iekļūšanu sacensību vietās vai stadionos tiktāl, cik tas tiesiski iespējams, tām personām, kas pazīstamas kā nemieru cēlāji vai savā uzvedībā var potenciāli tādī kļūt, vai atrodas alkohola vai narkotiku reibumā;
- e. nodrošināt stadionus ar efektīvu masu informācijas sistēmu un pārliecināties par tās, kā arī sacensību programmas un citu reklāmas izdevumu pilnīgu izmantošanu skatītāju saprātīgas uzvedības rosināšanai;
- f. aizliegt skatītājiem ienest stadionos alkoholiskos dzērienus; ierobežot un, labākajā gadījumā, aizliegt alkoholisko dzērienu tirdzniecību un jebkādu to izplatīšanu stadionos, un nodrošināt to, ka visi pieejamie dzērieni ir slēgtos neplīstošos iepakojumos, kas nav bīstami;
- g. nodrošināt skatītāju kontroli, lai stadionos netiktu ienesti ne priekšmeti, kas varētu tikt izmantoti vardarbīgas uzvedības izpausmju laikā, ne uzliesmot spējīgi priekšmeti, ne arī kādi citi līdzīgi priekšmeti vai ierīces;
- h. garantēt, lai pirms sacensībām attiecīgās amatpersonas un varas iestādes sadarbotos jautājumos, kas skar pūļa kontroles nodrošināšanu, tā, lai minēto noteikumu izpilde tiktu panākta ar saskaņotu rīcību.

5. Pusēm jāveic nepieciešamie sociālie un izglītības pasākumi, paturot prātā masu mediju potenciālo nozīmi, lai novērstu rupju uzvedību sportā un ar to saistītās aktivitātēs, īpaši izmantojot izglītojošas un cita veida kampaņas sporta ideālu nostiprināšanai, rosinot jauniešos sapratni par godīgu spēli un tādējādi palielinot savstarpēju cieņu gan skatītāju, gan spēlētāju vidū un veicinot arvien aktīvāku līdzdalību sportā.

4. pants - Starptautiskā sadarbība

1. Pusēm ir jābūt ciešā sadarbībā Konvencijas jautājumos un jāsekmē līdzīga sadarbība starp attiecīgajām nacionālajām sporta organizācijām.

2. Pirms starptautiskajām klubu un pārstāvju sacensībām vai turnīriem Pusēm jāaicina kompetentas institūcijas, sevišķi sporta organizācijas, noteikt tos pasākumus, kuros sagaidāmi skatītāju pārkāpumi vai rupjas uzvedības izpausmes. Valstī, kura būs noteiktā pasākuma organizētāja, kompetentām varas iestādēm jāorganizē konsultatīvas apspriedes ar tām amatpersonām, kas saistītas ar pasākumu. Šādām apspriedēm jānotiek pietiekami savlaicīgi, bet ne vēlāk kā divas nedēļas pirms sacensībām paredzētā laika, vēršot uzmanību uz nepieciešamo darbību un piesardzības pasākumiem, kas veicami pirms sacensībām, to laikā un pēc tām, vajadzības gadījumā papildus paredzot arī tādus pasākumus, kas nav paredzēti šajā Konvencijā.

5. pants - Vainīgo identificēšana un saukšana pie atbildības

1. Pusēm, ievērojot pastāvošo likumdošanu un tiesvedības neatkarības principus, jānodrošina vainīgo skatītāju noskaidrošana un prasību iesniegšana tiesā likumā paredzētajā kārtībā par sacensību laikā veiktajiem vardarbības aktiem vai citām kriminālām darbībām.

2. Iespēju robežās, īpaši attiecībā uz viesu skatītājiem, un saskaņā ar starptautiskiem līgumiem, Pusēm jāparedz:

a. kārtība, kā veicama to personu pārvietošana uz mītnes zemi, kuras aizturētas saistībā ar vardarbību vai citu kriminālu darbību sporta pasākumos;

b. kārtība, kā panākama to personu izdošana, kas tiek turētas aizdomās par vardarbības vai citas kriminālas darbības veikšanu sporta pasākumos;

c. kārtība, kā veicama to personu pārvietošana, kas atzītas par vainīgām vardarbības vai citas kriminālas darbības veikšanā sporta pasākumos, lai izciestu sodu attiecīgajā valstī.

6. pants - Papildu pasākumi

1. Puses apņemas savās valstīs cieši sadarboties ar attiecīgajām nacionālajām sporta organizācijām un klubiem un, ja nepieciešams, ar stadionu īpašniekiem, paredzot kopējus pasākumus, vērstus uz stadiona konstrukciju pārplānošanu un pārbūvi vai citām izmaiņām, ieskaitot ieeju stadionā vai izeju no tā, lai veicinātu drošību un novērstu vardarbības iespējamību.

2. Iespēju robežās un atbilstošos gadījumos Puses apņemas veicināt tādas sistēmas izveidošanu, kas paredzētu stadionu izvēles kārtību pēc atbilstības konkrētām prasībām, kuras nodrošinātu skatītāju drošību un vardarbības iespējamības novēršanu to vidū, īpaši attiecinot to uz stadioniem, kur sacensību laikā sagaidāmas skaitliski lielas un nekontrolējamas ļaužu masas.

3. Puses apņemas rosināt savas nacionālās sporta organizācijas regulāri pārskatīt organizāciju darbības nolikumus, lai pārraudzītu faktorus, kuri var novest pie spēlētāju vai skatītāju vardarbības izpausmēm.

7. pants - Informācijas nodrošināšana

Katrai Pusei ir jāsniegt Eiropas Padomes ģenerālsēdēšanai visa attiecīgā informācija vienā no oficiālajām Eiropas Padomes valodām par likumdošanas un citiem pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu šīs Konvencijas nosacījumus attiecībā uz futbolu vai citiem sporta veidiem.

8. pants - Pastāvīgā komiteja

1. Šīs Konvencijas īstenošanai tiek izveidota Pastāvīgā komiteja.
2. Pastāvīgajā komitejā Pusi var pārstāvēt viens vai vairāki delegāti. Katrai Pusei ir viena balss.
3. Jebkura Eiropas Padomes dalībvalsts vai cita Eiropas kultūras konvencijas dalībvalsts, nebūdamā šīs Konvencijas dalībniece, Pastāvīgajā komitejā var būt pārstāvēta novērotāja statusā.
4. Pastāvīgā komiteja drīkst ar vienbalsīgu lēmumu uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts un nav šīs Konvencijas dalībvalsts, un jebkuru attiecīgu sporta vai citu profesionālu organizāciju būt par novērotāju vienā vai vairākās komitejas sēdēs.
5. Pastāvīgo komiteju jāsauc Eiropas Padomes ģenerālsēdēšanai. Pirmo komitejas sēdi jāsauc gada laikā pēc Konvencijas stāšanās spēkā. Turpmāk sēdes jāsauc vismaz reizi gadā. Komiteja var sanākt kopā papildus, tiklīdz Pušu vairākums to pieprasa.
6. Dalībvalstu vairākums veido kvorumu, kas dod tiesības sasaukt Pastāvīgās komitejas sēdi.
7. Lai nodrošinātu šīs Konvencijas noteikumu īstenošanu, Pastāvīgajai komisijai ir jāizstrādā un vienprātīgi jāpieņem savs Kārtības rullis.

9. pants

1. Pastāvīgajai komitejai jākontrolē šīs Konvencijas īstenošana. Tai ir tiesības:
 - a. pārskatīt Konvencijas noteikumus un izvērtēt jebkuras nepieciešamās izmaiņas;
 - b. veikt konsultācijas ar attiecīgajām sporta organizācijām;
 - c. sniegt ieteikumus Pusēm par tiem pasākumiem, kas veicami atbilstoši šīs Konvencijas mērķiem;
 - d. ieteikt atbilstošus pasākumus, kas nodrošinātu sabiedrības informētību par veikto darbību šīs Konvencijas ietvaros;

e. sniegt ieteikumus Ministru komitejai par nepieciešamību uzaicināt pievienoties Konvencijai tās valstis, kuras nav Eiropas Padomes dalībvalstis;

f. izteikt jebkuru priekšlikumu, kas uzlabotu šīs Konvencijas darbības efektivitāti.

2. Lai varētu pildīt savas funkcijas, Pastāvīgā komiteja ir tiesīga pēc savas iniciatīvas organizēt ekspertu grupu tikšanos.

10. pants

Pēc katras sēdes Pastāvīgajai komitejai jānosūta Eiropas Padomes Ministru komitejai ziņojums par tās darbu un šīs Konvencijas izpildi.

11. pants - Labojumi

1. Labojumus šajā Konvencijā var ierosināt jebkura Puse, Eiropas Padomes Ministru komiteja vai Pastāvīgā komiteja.

2. Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram ir jāpaziņo par jebkuru labojuma ierosinājumu Eiropas Padomes dalībvalstīm, citām Eiropas kultūras konvencijas dalībvalstīm un visām valstīm, kuras ir pievienojušās vai ir uzaicinātas pievienoties šai Konvencijai saskaņā ar 14. panta nosacījumiem.

3. Jebkurš labojums, ko ierosinājusi Puse vai Ministru komiteja, ir jādara zināms Pastāvīgajai komitejai vismaz divus mēnešus pirms sēdes, kurā šis labojums tiks apspriests. Pastāvīgajai komitejai ir jādara zināms tās viedoklis par ierosināto labojumu Ministru komitejai, iespēju robežās iepriekš konsultējoties ar attiecīgajām sporta organizācijām.

4. Ministru komitejai jāapsver ierosinātais labojums un jebkurš Pastāvīgās komitejas iesniegtais viedoklis; tā ir tiesīga šo labojumu pieņemt.

5. Jebkura labojuma tekstu, ko pieņēmusi Ministru komiteja saskaņā ar šī panta 4. punktu, jānosūta dalībvalstīm apstiprināšanai.

6. Jebkurš labojums, kas pieņemts saskaņā ar šī panta 4. punktu, stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko vienu mēnesi pēc tam, kad visas puses ir paziņojušas ģenerālsēkretāram par labojumu apstiprināšanu.

Noslēguma daļa

12. pants

1. Šī Konvencija ir atvērta parakstīšanai Eiropas Padomes dalībvalstīm un citām valstīm, kas ir Eiropas kultūras konvencijas dalībvalstis un ir tiesīgas izteikt savu piekrišanu, apliecinot to ar:

a. parakstu bez atrunas par ratifikāciju, pieņemšanu vai apstiprināšanu;

b. parakstu, kam nepieciešama ratifikācija, pieņemšana vai apstiprināšana un kam seko ratifikācija, pieņemšana vai apstiprināšana.

2. Ratificēšanas, atzīšanas vai apstiprināšanas dokumenti tiek nosūtīti Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

13. pants

1. Šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko vienu mēnesi pēc tā datuma, kad trīs Eiropas Padomes dalībvalstis ir izteikušas piekrišanu pievienoties Konvencijai saskaņā ar 12. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru valsti, kas turpmāk izsaka vēlmi pievienoties Konvencijai, Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko vienu mēnesi pēc parakstīšanas datuma vai ratificēšanas, atzīšanas vai apstiprināšanas dokumentu iesniegšanas.

14. pants

1. Pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā Eiropas Padomes Ministru komiteja, konsultējoties ar Pusēm, ir tiesīga ar vairākuma pieņemto lēmumu, kā tas ir paredzēts Eiropas Padomes Statūtu 20. d pantā, un ar vienbalsīgu to līgumvalstu pārstāvju lēmumu, kuriem ir tiesības piedalīties šīs Komitejas sēdēs, uzaicināt pievienoties šai Konvencijai jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts.

2. Attiecībā uz jebkuru pievienojušos valsti šī Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko vienu mēnesi pēc tā datuma, kad pievienošanās dokuments ir iesniegts Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

15. pants

1. Jebkura valsts laikā, kad tā paraksta Konvenciju vai deponē ratifikācijas, atzīšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumentus, drīkst norādīt to teritoriju vai teritorijas, uz kurām tā attiecina šo konvenciju.

2. Jebkura valsts jebkurā datumā pēc tam ir tiesīga ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu deklarāciju paplašināt šīs Konvencijas piemērošanu jebkurā citā teritorijā, kas norādīta deklarācijā. Attiecībā uz šādu teritoriju Konvencija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko vienu mēnesi pēc datuma, kad ģenerālsekretārs saņēmis šādu deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas ir sagatavota saskaņā ar diviem augstāk minētajiem punktiem attiecībā uz jebkuru šādā deklarācijā minētu teritoriju, var tikt atsaukta ar paziņojumu, kas adresēts ģenerālsekretāram. Šādam atsaukumam jāstājas spēkā ar tā mēneša pirmo dienu, kas seko sešus mēnešus pēc datuma, kad ģenerālsekretārs ir saņēmis šo paziņojumu.

16. pants

1. Jebkura Puse jebkurā laikā drīkst denonsēt šo Konvenciju, iesniedzot paziņojumu Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram.

2. Šāda denonsācija stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko sešus mēnešus pēc datuma, kad ģenerālsēkretārs ir saņēmis šo paziņojumu.

17. pants

Eiropas padomes ģenerālsēkretāram jāpaziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm, citām Eiropas kultūras konvencijas dalībvalstīm un jebkurai valstij, kas pievienojusies šai konvencijai, par:

- a. jebkuru parakstīšanu saskaņā ar 12. pantu;
- b. jebkuru ratifikācijas, atzīšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās dokumenta iesniegšanu saskaņā ar 12. vai 14. pantu;
- c. jebkuru šīs Konvencijas spēkā stāšanās datumu saskaņā ar 13. un 14. pantu;
- d. jebkuru informāciju, kas izplatīta saskaņā ar 7. panta nosacījumiem;
- e. jebkuru ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar 10. panta nosacījumiem;
- f. jebkuru ierosināto labojumu vai pieņemto labojumu saskaņā ar 11. pantu un datumu, kad šis labojums stājas spēkā;
- g. jebkuru deklarāciju, kas izdarīta saskaņā ar 15. panta nosacījumiem;
- h. jebkuru paziņojumu saskaņā ar 16. panta nosacījumiem un to datumu, kad denonsācija stājas spēkā.

Apliecinot iepriekš minēto, zemāk parakstījušās attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo Konvenciju.

Sastādīts Strasbūrā 1985. gada 19. augustā, angļu un franču valodās, abi teksti ir vienlīdz autentiski, vienā eksemplārā, kurš tiek glabāts Eiropas Padomes arhīvos. Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram jānosūta apstiprinātas kopijas katrai Eiropas Padomes dalībvalstij, katrai Eiropas kultūras konvencijas dalībvalstij un katrai valstij, kas ir uzaicināta pievienoties šai Konvencijai.